

București, 24 aprilie 2009

D-lui. Dominique Strauss-Kahn
Director General
Fondul Monetar Internațional
Washington DC 20431

Stimate domnule Strauss-Kahn:

1. Condițiile economice din regiune s-au înrăutățit dramatic în ultimele luni ca urmare a crizei financiare globale. Aceste evenimente au fost agravate de dezechilibrele existente în economia noastră, și au dus la deteriorarea rapidă a perspectivelor României. Ca răspuns, guvernul și Banca Națională a României (BNR) au elaborat o strategie comprehensivă menită să ancoreze ferm politicile macroeconomice și să reducă tensiunea de pe piața financiară. Solicităm Fondului să susțină programul nostru printr-un Acord Stand-By (ASB) pe o perioadă de 24 de luni cu o sumă echivalentă cu 11,443 miliarde DST (12,95 miliarde de Euro). Conjugat cu asistența în valoare de 5 miliarde de Euro acordată de UE prin facilitatea de finanțare a balanței de plăți și cu alte angajamente multilaterale de aproximativ 2 miliarde de Euro, acest acord va demonstra susținerea de către comunitatea internațională a politicilor noastre. Considerăm că acest pachet este esențial pentru protejarea economiei Românești împotriva celor mai severe efecte ale crizei mondiale, și pentru plasarea noastră într-o poziție care să permită reluarea în forta a procesului de creștere odată ce dificultățile curente se vor ameliora.

2. Am discutat cu echipa FMI programul nostru economic, ce este prezentat în continuare. Programul își propune să atenueze efectele scăderii drastice a intrărilor de capital în paralel cu implementarea unor măsuri de politici privind soluționarea dezechilibrelor externe și fiscale și consolidarea sectorului financiar. Obiectivul imediat este acela de a facilita o ajustare ordonată a deficitului extern, reducând astfel presiunile excesive asupra cursului de schimb ce ar putea genera efecte bilanțiere grave pentru sectorul corporatist și populație, având ca rezultat o recesiune și mai severă și tensiuni în sectorul bancar. Pentru a realiza acest obiectiv, programul nostru își propune: (i) să consolideze în continuare politica fiscală pentru a reduce nevoile de finanțare ale guvernului și pentru a îmbunătăți sustenabilitatea fiscală pe termen lung, pregătind astfel România pentru intrarea în cele din urmă în zona euro; (ii) să mențină o capitalizare adecvată a băncilor și lichidități suficiente pe piețele financiare interne, (iii) să aducă și să mențină inflația în intervalul țintit de BNR; și (iv) să asigure o finanțare externă adecvată și să îmbunătățească nivelul de încredere.

3. Guvernul a întreprins deja eforturi importante în direcția ajustării de care este nevoie pentru stabilizarea economiei. Am aprobat un buget pentru anul 2009 ce cuprinde reduceri semnificative de cheltuieli și majorări de venituri ce generează în total aprox. 3% din PIB. Ca preconditii în cadrul programului, vor mai fi implementate măsuri de

TRADUCERE

consolidare fiscală de încă 1,1 % din PIB. A fost lansat un program anti-criză ce cuprinde eforturi de reorientare a cheltuielilor publice către investiții și de încurajare a investițiilor private. Se întreprind de asemenea măsuri sociale de protejare a grupurilor vulnerabile. BNR a extins acordarea de lichidități către bănci și mai multe bănci și-au majorat semnificativ nivelul de adecvare a capitalului, în timp ce altele sunt pe cale de a face acest lucru.

4. Programul va fi monitorizat prin criterii cantitative de performanță și prin ținte indicative, prin criterii structurale de performanță și clauze de consultare pe parcursul evaluărilor trimestriale. Tabelul 1 de mai jos stabilește țintele trimestriale specifice care vor fi respectate în cadrul ASB pentru soldul bugetului general consolidat, variația arieratelor guvernamentale, inflația IPC și activele externe nete, precum și pentru emiterea de noi garanții guvernamentale pentru sectorul privat non-financiar și al întreprinderile publice. Totodată, vor fi stabilite ținte indicative pentru cheltuielile primare ale bugetului general consolidat, exclusiv tragerile din fondurile UE pre și post-aderare structurale. Vom aproba prin ordonanță de urgență și trimite la parlament spre ratificare un pachet de măsuri fiscale ce vor duce la obținerea a 1,1% din PIB 5,9 miliarde RON înaintea discutării programului nostru de către Consiliul Director al FMI. Pentru prima evaluare condiția este ca aceste măsuri să fie aprobate. BNR va finaliza până la 30 aprilie (ca precondiție) testele de stres pentru toate băncile ce dețin o cota mai mare de 1% (ca active) din piața românească, și pentru băncile mai mici selectate în acest scop, conform parametrilor de risc agreeți cu echipa FMI. Prima evaluare a programului va avea loc până la data de 15 septembrie 2009, iar cea de-a doua până la data de 15 decembrie 2009. Considerăm că politicile prezentate în această scrisoare sunt corespunzătoare pentru a atinge obiectivele programului nostru economic, dar Guvernul este pregătit în continuare să ia și alte măsuri suplimentare ce s-ar putea dovedi necesare pentru realizarea obiectivelor sale. România se va consulta cu FMI în legătura cu adoptarea unor astfel de măsuri și înainte de modificarea politicilor cuprinse în această scrisoare în conformitate cu politicile FMI privind astfel de consultări.

Performanțele economice recente și cadrul macroeconomic pentru perioada 2009-2010

5. România a înregistrat un boom economic în perioada 2003-2008, ce a condus la supraîncălzire și la dezechilibre nesustenabile. Creșterea medie a PIB s-a situat la peste 6½ % pe an, investițiile străine directe și intrările de capital contribuind la o creștere importantă a consumului și investițiilor. Creșterea robustă a exporturilor către țările UE a reflectat un proces de integrare din ce în ce mai mare cu economiile vest-europene. Creșterea importurilor a fost însă și mai rapidă, generând deficite de cont curent din ce în ce mai mari, ce au culminat cu nivelul de 13½% din PIB atins în 2007. Economia în supraîncălzire și intrările rapide de capital au complicat politica monetară, fapt ce a condus la o creștere medie a creditului de 50% în perioada 2006-2007, și a împiedicat BNR să realizeze ținta de inflație în pofida majorărilor de rate ale dobânzii și ale rezervelor minime obligatorii, precum și a altor măsuri destinate încetinirii creșterii creditului. Politica fiscală a fost puternic prociclică, deficitul bugetar crescând de la sub 1% din PIB în 2005 la aproape 5% din PIB în 2008.

TRADUCERE

6. În ultimele luni, tensiunea financiară a crescut, reflectând factorii externi și declinul economiei. Modificarea extremă a preferințelor investitorilor în ceea ce privește riscul, ca urmare a dificultăților apărute pe piețele financiare mondiale a influențat negativ cursul de schimb, prețul acțiunilor și piața titlurilor de stat. Intrările de capital au scăzut drastic și rezervele BNR au început să se diminueze. Efectele în România nu au fost foarte pronunțate comparativ cu alte zone din regiune dar, din cauza poziției fiscale slabe și a deficitului de cont curent mare, vulnerabilitatea față de o scădere bruscă a intrărilor de capital este mai mare.

7. Economia a început să scadă dramatic în cel de-al patrulea trimestru al anului 2008, iar perspectivele pentru anul 2009 sunt negative. PIB a scăzut cu 3,9% (trimestrul- la- trimestru serie ajustată sezonier) în ultimul trimestru și indicatorii sugerează că declinul va continua și la începutul anului 2009. La acest moment perspectiva este deosebit de incertă, deoarece depinde de evenimentele de pe plan mondial și de redobândirea încrederii consumatorilor și investitorilor. Anticipăm o scădere severă a PIB-ului în acest an, dar avem speranța că măsurile propuse în acest program vor limita declinul. Este de așteptat ca revigorarea să înceapă în 2010, dar este probabil ca rata creșterii economice să rămână în jur de zero datorită efectelor remanente pe care criza mondială le are asupra României. Riscurile pentru scenariul de bază sunt mai ales în direcția înrăutățirii, reflectând incertitudinea legată de viteza cu care se vor stabili piețele financiare și de profunzimea recesiunii economice mondiale. Se așteaptă ca presiunile inflaționiste să scadă pe măsură ce economia scade, și anticipăm că inflația IPC se va încadra în intervalul țintit de BNR până la sfârșitul anului 2009 și ca se va menține în acest interval pe parcursul lui 2010.

8. Corecția contului curent pare a fi într-un stadiu destul de avansat, dar intrările de capital diminuate generează un deficit de finanțare externă. Necesarul brut de finanțare externă va scădea în 2009, datorită deficitului de cont curent mai mic, și va fi parțial acoperit de fondurile UE pre și post-aderare structurale (o sursă stabilă de intrări de fonduri) și de investițiile străine directe deja angajate. Utilizăm din rațiuni de precauție, premisa unor ieșiri nete din sectorul privat non-financiar. Programul nostru susținut de FMI și de UE va asigura un echilibru corect între ajustarea balanței de plăți și asistența financiară. Odată ce programul intră în vigoare, ne așteptăm ca băncile străine să își mențină în mare parte expunerea, punând capăt declinului înregistrat la începutul anului. În același timp, ne propunem să majorăm treptat rezervele internaționale ale BNR ca măsură de precauție împotriva unor ieșiri de capital neanticipate. Restul necesarului de finanțare externă de aproximativ 20 de miliarde de Euro pe perioada 2009-2011 poate fi acoperit prin atragerea de resurse de la FMI, prin asistență în cadrul facilității UE de finanțare a balanței de plăți, și de la alți creditori oficiali.

Politica Fiscală

9. Între 2005 și 2008 cheltuielile bugetare s-au dublat în termeni nominali, determinând creșterea ponderii sectorului public în economie de la 32% din PIB la 37% din PIB. Cheltuielile cu salariile din sectorul public au crescut mai mult de peste două ori în acești trei ani din cauza majorărilor salariale ridicate combinate cu o creștere semnificativa a numărului de salariați din sectorul bugetar. Deficitul fiscal a crescut în 2008 până în jurul valorii de 5% din PIB. În ultimele luni ale anului 2008, majorările suplimentare de cheltuieli efectuate în preajma alegerilor au fost finanțate pe termen foarte scurt, guvernul nereușind să se împrumute la costuri rezonabile pe termene mai lungi. Având în vedere că țara intră în recesiune în anul 2009, o relaxare a politicii fiscale în vederea amortizării efectelor crizei nu mai este, din păcate, posibilă. Din cauza nivelului foarte ridicat al cheltuielilor și a condițiilor de finanțare guvernul nu mai poate acoperi un deficit mare.

10. Actualul guvern, care și-a preluat mandatul în ultima parte a lunii decembrie, a făcut deja pași importanți pe calea redresării dezechilibrului fiscal. Politicile fiscale din 2008 ar fi produs un deficit de ordinul a 9% din PIB în 2009, dar măsurile deja aprobate prin bugetul anului 2009 vor reduce deficitul cu aproximativ 3 puncte procentuale din PIB. Aceste măsuri bugetare includ: (i) o majorare de 3,3 puncte procentuale a contribuțiilor sociale; (ii) impozite pe proprietate ajustate datorită unei creșteri a valorii evaluate; (iii) reduceri semnificative ale cheltuielilor cu salariile în sectorul public prin reducerea sporurilor și a altor beneficii, și prin eliminarea a 137.000 de posturi vacante (utilizate anterior pentru a acorda salarii mai mari personalului existent); și (iv) reduceri substanțiale ale cheltuielilor cu bunurile și serviciile, și reduceri de subvenții.

11. În cadrul programului propus spre a fi implementat cu sprijinul FMI, guvernul va mai întreprinde și alte eforturi de ajustare fiscală ca precondiție pentru reducerea deficitului cu încă 1,1% din PIB, aducându-l la nivelul de 4,6% din PIB în 2009. Cheltuielile bugetare primare (ce exclud plățile de dobânzi) vor fi reduse cu încă 0,85 puncte procentuale din PIB comparativ cu bugetul anului 2009. Această reducere se va realiza prin (i) eliminarea majorărilor salariale din sectorul public (în total de 5%) planificate pentru 2009 sau prin reducerea echivalenta a numărului de salariați; (ii) reducerea numărului de angajați în sectorul public, inclusiv prin înlocuirea unui singur angajat din 7 angajați care părăsesc sectorul public; (iii) reducerea cheltuielilor de capital la articole precum autoturisme și echipamente de birou, în paralel cu un calendar mai realist pentru proiectele cu finanțare UE; (iv) reduceri suplimentare de cheltuieli cu bunurile și serviciile; (v) reducerea în continuare a subvențiilor destinate entităților publice. Ratificarea de către Parlament a acestor măsuri va fi finalizată până la prima evaluare a programului (obiectiv structural). În cadrul cheltuielilor bugetare vom acorda prioritate proiectelor de investiții cofinanțate din fonduri UE. Vom aloca de asemenea, o sumă adițională de 250 de milioane de RON cheltuielilor de îmbunătățire a protecției sociale pentru grupurile cele mai vulnerabile pe parcursul crizei economice. Pe partea de venituri, este de așteptat ca măsurile de eliminare a anumitor deduceri și avantaje fiscale (referitoare, mai ales, la mașinile de serviciu și amortizarea activelor reevaluate) să genereze încă 0,25% din PIB.

TRADUCERE

12. Programul va fi monitorizat în principal prin soldul cash al bugetului general consolidat (definit în Memorandumul Tehnic de Înțelegere, MTI, ce însoțește această scrisoare) (un criteriu de performanță trimestrial). În eventualitatea în care veniturile bugetare exclusiv finanțarea nerambursabilă depășesc veniturile prevăzute în program, ținta de deficit va fi ajustată în jos cu jumătate din surplus, permițând astfel efectuarea de cheltuieli suplimentare de capital în paralel cu reducerea continuă a deficitului. Ne vom consulta cu echipa FMI în legătură cu ajustarea țăintelor și cu eventualele măsuri corective ce se impun în cazul unei insuficiente finanțări bugetare. Se va stabili un criteriu de performanță aferent variației arrieratelor de plăți interne (definite în MTI) ce va avea în vedere plata integrală a arrieratelor din 2008 în cadrul programului. În cazul în care este necesar, guvernul va adopta măsuri corective de prevenire a acumulării de noi arierate. O țintă indicativă va fi stabilită de asemenea pentru cheltuielile primare ale bugetului general consolidat, exclusiv rambursările aferente proiectelor din fonduri UE pre și post aderare structurale, țintă ce va fi supusă aceluiași ajustor ca și cel aplicabil în cazul țintei de deficit.

13. Guvernul este decis să mențină disciplina fiscală pe termen lung, recunoscând faptul că aceasta constituie un element esențial în reducerea dezechilibrului extern și în menținerea încrederii investitorilor. Intenționăm, așadar, să continuăm consolidarea bugetară în anul 2010. Avem în vedere reducerea în continuare a deficitului bugetului general consolidat până la aproximativ 3 $\frac{2}{3}$ % din PIB. Eforturile fiscale vor continua să se concentreze pe partea de cheltuieli. La data celei de-a doua evaluări (ce se va finaliza până la 15 decembrie 2009) se vor stabili ținte trimestriale specifice pentru anul 2010. Pentru 2011, ne propunem să aducem deficitul bugetului general consolidat sub 3% din PIB (atât în definiția națională cât și în definiția ESA 95). Aprobarea unui buget pentru anul 2011 menit să realizeze acest obiectiv va reprezenta un obiectiv structural pentru cea de-a șasea evaluare a programului (programată a avea loc până la 15 decembrie 2010).

14. Realizarea sustenabilă a unor deficite bugetare mai mici va presupune modificarea considerabilă a procesului bugetar, precum și reforme ale politicilor de venituri și cheltuieli. O componentă esențială a strategiei noastre pe termen mediu va fi reprezentată de noua lege a responsabilității fiscale care, printre altele: (i) va stabili, în urma coordonării cu FMI și cu Banca Mondială, proceduri îmbunătățite de elaborare a bugetelor multianuale; (ii) va stabili limite privind rectificările bugetare efectuate în cursul anului; (iii) va prevedea reguli fiscale privind cheltuielile, datoria publică și deficitul primar; (iv) va crea un consiliu fiscal care să asigure o analiză independentă și de specialitate; (v) va crea cadrul de emisiune și gestionare a garanțiilor și a altor obligații colaterale. Ne propunem să înaintăm Parlamentului această lege și să realizăm un plan de implementare până la sfârșitul lunii noiembrie 2009 (obiectiv structural).

15. Am solicitat asistență tehnică de la FMI, de la Banca Mondială și de la Comisia Europeană în 2009 pentru a ne sprijini în îmbunătățirea managementului finanțelor publice, a administrării fiscale și a eficienței cheltuielilor publice. Implementarea recomandărilor provenite din această asistență se va face în 2009 și 2010, incluzând revizuirile cuprinzătoare ale codului fiscal și codului de procedura fiscală în conformitate

cu termenele și procedurile Comisiei Europene. Vom implementa un sistem îmbunătățit de monitorizare financiară a entităților fiscale descentralizate (inclusiv întreprinderile publice) și vom trece la majorarea veniturilor nete de la aceste entități printr-un control mai strâns al cheltuielilor lor și prin reducerea subvențiilor. În 2010, odată implementata aceasta monitorizare, în condiționalitățile programului se va include o țintă indicativă privind situația financiară a celor mai mari întreprinderi publice. Întreprinderilor publice nu li se va mai permite să acumuleze noi arierate, și vor trebui să se restructureze pentru a reduce arieratele existente. Pe parcursul programului întreprinderile publice ce înregistrează pierderi nu vor avea dreptul să majoreze plățile de natura salarială; cele generatoare de profit vor putea să majoreze plățile de natură salarială doar proporțional cu inflația și cu rata de creștere a productivității. Vom intensifica eforturile de îmbunătățire a absorbției de fonduri UE, asigurându-ne în același timp ca aceste fonduri sunt îndreptate către prioritățile adecvate de creștere economică. În vederea atingerii acestui scop, îmbunătățirea eficienței și eficacității administrației publice este esențială.

16. În prezent ne confruntăm cu probleme majore în sistemul de salarizare a personalului din sectorul public. Sporurile reprezintă prea mult din remunerația totală, nu avem o grilă unitară de salarizare și există un număr mare de acte normative ce reglementează salariile în diferite segmente ale sistemului. Pentru a elimina definitiv aceste probleme, în anul 2009 vom aproba legislația de restructurare a sistemului de salarizare în sectorul public (obiectiv structural). Prin această legislație vom defini o grilă unitară, simplificată, de salarizare și vom reforma actualul sistem de sporuri. Se va introduce treptat un plafon de sub 30% privind ponderea cheltuielilor non-salariale de personal în totalul remunerației publice. Se va interzice crearea de sporuri nemonetare. Sporurile monetare vor fi consolidate – eliminând cea mai mare parte a sporurilor sau incluzându-le în salariul de bază. Pentru orice funcționar public, sporurile vor fi plafonate prin lege. Toate sporurile vor fi în continuare integral impozabile. Legea ar putea prevedea o perioadă de implementare treptată a reformelor de până la 3 ani, pe parcursul acestui proces făcându-se eforturi în direcția protejării veniturilor reale ale angajaților cu cele mai mici salarii. Alte prevederi ale acestei legislații vor fi stabilite în coordonare cu FMI și cu Banca Mondială.

17. O sursă semnificativă de presiune fiscală pe termen mediu este costul viitoarelor obligații aferente pensiilor. Pentru soluționarea acestei probleme, vom reforma parametrii principali ai sistemului de pensii, în coordonare cu Banca Mondială (obiectiv structural). Modificările vor include trecerea la indexarea pensiilor publice cu indicii prețurilor de consum și nu cu nivelul salariului, și limitarea sferei majorărilor discreționare ale pensiilor. Grupurile de angajați din sectorul public ce sunt în prezent excluși de la contribuțiile la pensii vor face obiectul introducerii treptate a acestor contribuții. Vom continua de asemenea ajustarea graduală a vârstei de pensionare dincolo de schema convenită în prezent (mai ales pentru femei) ținând seama de evoluția speranței de viață, pentru a permite o mai mare stabilitate a sistemului, dar și pentru a ne asigura că parametrii de pensionare sunt aliniați practicilor din țările UE. Pentru a proteja pensionarii vulnerabili vom face eforturi de impulsione a programelor ce vizează susținerea populației sărace prin care se va îmbunătăți standardul de viață al acestora. Vom continua implementarea treptată a pilonului doi al sistemului de pensii, cu majorări

programate periodic ale contribuțiilor, așa cum s-a prevăzut inițial. Împreună, sperăm ca pilonii sistemului de pensii să ne permită să atingem în final obiectivul nostru de a avea o rată medie de înlocuire de 45% pentru pensionari.

Sectorul financiar

18. Sistemul bancar românesc a intrat în perioada de turbulență financiară globală cu o poziție de solvabilitate puternică. Toate cele 32 de bănci respectă condiția de adecvare a capitalului de 8% , iar rata medie de adecvare a capitalului era de 12,3% la finele lui 2008. Majoritatea băncilor sunt deținute de capital străin (cu 87% din active) și majoritatea băncilor mamă se află în zona Euro cu acces la lichidități prin facilitățile BCE. Băncile mamă ale principalelor bănci care operează în România s-au angajat să sprijine continuu sucursalele lor, angajându-se să își mențină expunerea globală față de România, pe durata programului și să își recapitalizeze sucursalele în funcție de necesități. Acest lucru a fost reafirmat în declarația comună dată la Viena în 26 martie 2009. BNR, împreună cu organismele de supraveghere bancară din țările de domiciliu vor monitoriza îndeaproape acest angajament.

19. Deși sistemul bancar în întregul său este actualmente bine capitalizat, are acum în față circumstanțe financiare și macroeconomice globale mai dificile decât în ultimii ani și perspective extraordinar de nesigure. În aceste circumstanțe este prudent ca băncile să mențină capitaluri tampon solide. În acest scop, programul va beneficia de capacitatea de testare a stresului dezvoltată de BNR la un standard înalt. Testele de stres pentru bilanțurile contabile și portofoliile de credite ale băncilor conform unor scenarii diferite vor fi utilizate pentru a evalua creșterile potențiale ale fondurilor proprii necesare pentru a asigura menținerea ratelor de solvabilitate peste 10% pe parcursul duratei programului (precondiție).

20. În momentul în care testele de stres vor fi fost finalizate, băncilor li se va solicita să furnizeze, până la sfârșitul lunii septembrie 2009, resurse suficiente pentru a acoperi orice deficiențe potențiale relevate de testele de stres. Aceste resurse pot proveni din creșteri ale capitalului subscris sau prin acordarea de împrumuturi subordonate pe termen lung (cel puțin 5 ani) și a unor instrumente similare, ce sunt calificate ca si capital de rang 2, convertibil în capital subscris obișnuit la libera alegere a proprietarilor sau la solicitarea BNR. Aceste resurse trebuie în primul rând să provină de la proprietarii băncilor, dar vom încuraja proprietarii băncilor să exploreze în mod activ posibilitățile de co-finanțare a creșterii finanțării stabile oferite de Instituțiile Financiare Internaționale în cadrul Planului lor Comun de Acțiune din februarie 2009 destinat susținerii sistemelor bancare în regiunea ECC.

21. Un regim preferențial temporar va fi instituit pentru băncile al cărui proprietar majoritar semnează un angajament de a (i) menține expunerea globală față de România pe întreaga durată a programului; și (ii) majora capitalul băncii sale în România în funcție de necesitățile potențiale, așa cum au fost evaluate pe parcursul exercițiului de stress test. Pentru aceste bănci, orice datorie nouă subordonată subscrisă fie de proprietari, fie de IFI

TRADUCERE

va fi excluse din baza de calcul a rezervelor minime obligatorii a BNR. În vederea urmării respectării condiției de la punctul (ii), aceste datorii subordonate și instrumente similare vor fi clasificate ca și capital de rang 1, regulile privind rata de acoperire a capitalului continuând să se aplice. Acest regim preferențial va expira la sfârșitul perioadei programului. Conform principiilor UE, el va fi disponibil pentru toate băncile stabilite în România, indiferent de naționalitatea proprietarilor. Angajamentul băncilor de a menține sau spori expunerea și de a majora capitalul în funcție de necesități reprezintă un element cheie în îmbunătățirea stabilității financiare și a condițiilor monetare. În eventualitatea în care condițiile monetare evoluează favorabil, BNR va fi gata să reducă treptat ratele rezervelor minime obligatorii, fapt ce va promova la rândul său stabilitatea bancară.

22. Deși sistemul bancar este stabil și sănătos în prezent, vom amenda legislația bancară și cea privind procedura de lichidare, după consultări cu FMI, pentru a putea răspunde într-o manieră rapidă și eficientă în eventualitatea în care o bancă se confruntă cu dificultăți. Un obiectiv principal al amendamentelor va fi acela de a spori puterile administratorului special de a trata cu băncile aflate într-o poziție financiară fragilă (obiectiv structural până la sfârșitul lunii noiembrie 2009). În plus față de procedurile de restructurare a bancilor, puterile de intervenție ale BNR vor fi sporite prin prevederi ce îi vor permite acestuia să impună acționarilor semnificativi să majoreze capitalul subscris și să susțină financiar banca, și să interzică sau să limiteze distribuirea de profituri (până la sfârșitul lunii iunie 2009) (obiectiv structural). Suntem conștienți de necesitatea de a simplifica și perfecționa procedurile judiciare de lichidare a băncilor și intenționăm să intensificăm eforturile în acest domeniu într-o etapă viitoare.

23. Un alt element crucial pentru asigurarea încrederii în sistemul bancar îl constituie sistemul de garantare a depozitelor. În 2008, guvernele din întreaga Europă, inclusiv România, au acționat în vederea consolidării sistemelor de garantare a depozitelor, prin majorarea nivelului de garantare la cel puțin 50.000 Euro. Pentru a întări în continuare FRGD și pentru a-l alinia celor mai bune practici internaționale și cerințelor de perspectivă în conformitate cu directivele UE, FRGD își va suplimenta finanțarea existentă cu accesul la încasările din privatizare păstrate în contul Trezoreriei de la BNR (în prezent 11,6 miliarde de RON). Totodată, procedurile de activare a garantării depozitului vor fi modificate pentru a simplifica și accelera plățile. În conformitate cu legislația modificată, suma aferentă depozitelor garantate va fi plătită în intervalul de 20 de zile lucrătoare autorizat de directiva UE privind schemele de garantare a depozitelor (obiectiv structural).

24. BNR va continua să îmbunătățească cadrul de reglementare și supraveghere bancară și se va consulta cu experții Fondului înainte de introducerea oricărei reglementări prudențiale noi sau revizuite privind băncile. Acesta va include cerințe de raportare mai detaliată cu privire la lichidități și, la momentul potrivit, creșterea nivelului minim al ratei de acoperire a capitalului de la 8% la 10%. Ne angajăm de asemenea să aliniem standardele de contabilitate financiară române practice internaționale, așa cum este ea reflectată în Standardele Internaționale de Raportare Financiară (IFRS). Adoptarea IFRS va reduce poverile de reglementare pentru corporațiile și băncile

TRADUCERE

transnaționale, și va asigura un cadru mai transparent pentru ISD. În circumstanțele actuale, totuși, o tranziție rapidă ar putea fi dăunătoare, în special în sectorul financiar. Ținând cont de aceasta, adoptarea IFRS va avea loc în baza unui calendar care va fi hotărât de BNR.

25. Vom încerca să ajungem la un acord cu băncile comerciale, care să faciliteze restructurarea datoriilor contractate în valută de către populație, prin ajustarea maturității și schemei de rambursare a datoriei, acord care să includă și opțiunea voluntară de convertire a datoriei în moneda națională. Băncilor li se va permite să se bazeze în continuare pe expertiza proprie în colectarea creanțelor lor.

Politica monetară și valutară

26. BNR este hotărâtă să reducă treptat inflația până la ținta oficială de 3,5 % (plus sau minus 1%). În cadrul programului progresul realizat în atingerea țintei de inflație va fi monitorizat printr-o clauză de consultare pe inflație (vezi MTI). Politica monetară a fost întărită în 2007 și în prima jumătate a lui 2008 ca răspuns la o creștere a presiunilor inflaționiste existente. În perspectivă, recesiunea economică din România și din restul lumii va diminua cel mai probabil presiunea asupra inflației, dar deprecierea în continuare a ratei de schimb ar putea reaprinde inflația. De aceea, politica monetară va rămâne vigilentă, orice reducere a ratelor rezervelor minime obligatorii sau a ratei dobânzii de politica monetară fiind calibrată astfel încât să asigure atingerea obiectivelor de inflație până la finele lui 2009 și luând în considerare posibilele efecte asupra fluxurilor de capital și asupra ratei de schimb.

27. În cadrul programului avem în vedere o menținere a nivelului Rezervelor Internaționale Brute în 2009 (ce implică o recuperare a tuturor rezervelor pierdute în lunile anterioare intrării în vigoare a programului) și o creștere de 3,0 miliarde de Euro în 2010. Aceasta va duce la o mai mare încredere în economie și va permite o mai mare acoperire prin rezerve a datoriilor pe termen scurt. Se va stabili un criteriu de performanță privind Activele Externe Nete care să fie în concordanță cu obiectivul de acumulare de rezerve brute. În cadrul de țintire a inflației, politica de intervenție a BNR va fi aplicată în concordanță cu ținta privind activele externe nete. Pierderile de rezerve ce depășesc 2 miliarde de Euro în cadrul oricărei perioade de 30 de zile pe durata programului vor atrage după sine declanșarea de consultări cu experții FMI. BNR își va extinde gama de active acceptabile ca și colaterale pentru facilitățile sale. BNR este pregătită să își lărgască paleta de instrumente în funcție de necesități.

28. Pe perioada acordului Stand-by, nu vom introduce și nu vom intensifica, fără aprobarea Fondului, restricțiile privind efectuarea de plăți și de transferuri pentru tranzacțiile internaționale curente, și nici nu vom modifica sau introduce practici multi-valutare și nu vom încheia nici un acord bilateral de plăți care să contravina Articolului VIII din Statutul Fondului. De asemenea, nu vom introduce sau intensifica restricții de import din rațiuni de balanță de plăți.

TRADUCERE

29. Recunoaştem importanţa finalizării evaluării FMI a cadrului de protejare a resurselor financiare înainte de prima evaluare din cadrul Acordului Stand-By. Banca Naţională a României va furniza informaţiile necesare pentru finalizarea acestei evaluări înainte de prima evaluare a programului şi va agree vizita unei misiuni tehnice a FMI în acest scop.

Gheorghe Pogea
Ministrul Finanţelor
Anexe

Mugur Isărescu
Guvernatorul BNR

TRADUCERE

Tabelul 1. România: Ținte cantitative în cadrul programului

		2008 Decembrie real	2009				2010
			Martie Proiecție	Iunie progra mat	Septembrie programat	Decembrie proiecție	Decembrie proiecție
I.	Criterii cantitative de performanță						
1.	Variația cumulată a rezervelor nete internaționale ¹	-25.532	-3.500	-7.600	-8.720	-9.000	-500
2.	Soldul cumulat al bugetului general consolidat (mld. lei) ²	-24.655	-8.300	-14.508	-18.612	-24.363	-20.583
3	Variația cumulată a arieratelor bugetului general consolidat (mld. lei) ¹	0,3	...	0,0	0,0	-0,15	-0,15
4.	Plafonul garanțiilor bugetului general consolidat emise în cursul anului (valoare nominală, în mld. lei)	0,0	...	6,0	6,0	6,0	...
II.	Criterii de performanță permanente						
5.	Neacumularea de arierate la datoria externă	0	0	0	0	0	0
III.	Consultări pe inflație						
6.	Rata inflației la 12 luni în prețuri de consum						
	Interval exterior (limita superioară)	8,3	8,7	8,4	7,7	6,5	4,5
	Interval interior (limita superioară)	7,3	7,7	7,4	6,7	5,5	3,5
	<i>Punct central</i>	6,3	6,7	6,4	5,7	4,5	2,5
	Interval exterior (limita inferioară)	5,3	5,7	5,4	4,7	3,5	1,5
	Interval interior (limita inferioară)	4,3	4,7	4,4	3,7	2,5	0,5
IV.	Țintă indicativă						
7.	Cheltuielile primare ale bugetului general consolidat (exclusiv fonduri UE) ²	182.411	44.120	87.505	132.356	182.723	191.468

¹ Cifra aferentă lunii decembrie 2008 reprezintă stocul

² Cifra aferentă lunii decembrie 2008 este pentru tot anul.

TRADUCERE

Tabelul 2. România: Condiționalități structurale propuse în cadrul Programului pe 2009

	Măsura	Condiționalitate	Calendar
Politica fiscală			
1	Aprobarea măsurilor fiscale de 1,1% din PIB pentru a asigura realizarea țintelor fiscale (§4, 11)	Preconditie	
2	Ratificarea de către Parlament a măsurilor fiscale echivalente cu 1,1% din PIB (§4, 11)	Obiectiv structural	31 august 2009
3	Aprobarea legislației revizuite privind salarizarea în sectorul public (§16)	Obiectiv structural	30 octombrie 2009
4	Prezentarea legislației responsabilității fiscale și a planului de implementare a acesteia în Parlament (§14)	Obiectiv structural	30 noiembrie 2009
5	Aprobarea legislației revizuite a pensiilor (§17)	Obiectiv structural	31 decembrie 2009
Sector financiar			
6.	Efectuarea testelor de stres la băncile cu > 1% din activele sistemului și la anumite bănci mai mici pentru a evalua nevoia de capital suplimentar (§19)	Preconditie	
7	Aprobarea amendamentelor la legea bancară pentru a spori puterile BNR de a le impune acționarilor băncii o majorare a capitalului subscris de ei și limitarea distribuirii de profituri (§22)	Obiectiv structural	30 iunie 2009
8	Aprobarea amendamentelor la legislația privind garantarea depozitelor, pentru a extinde motivele de activare a garantării depozitelor, pentru a urgenta plățile și a asigura o linie de credit de la guvern (§23)	Obiectiv structural	30 august 2009
9	Aprobarea amendamentelor la legislația bancară și la legislația de lichidare pentru a consolida cadrul de închidere a băncilor, în consultare cu FMI (§ 22)	Obiectiv structural	30 noiembrie 2009